

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.изк. Елисавета Вълчинова-Чендова (НБУ, ИИИЗк БАН)

**по конкурс за академична длъжност „доцент”
за нуждите на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София,
Теоретико-композиторски и диригентски факултет, катедра “Пиано”,
с единствен кандидат: гл. ас. д-р Елена Антонова Дикова**

Кратки биографични данни

Родена в семейство на потомствени музиканти, гл. ас. д-р Елена Антонова Дикова завършва НМА „Любомир Пипков” при проф. Милена Куртева и НМА „Проф. Панчо Владигеров” през 1993 г., в класа на проф. Антон Диков. Специализира в майсторски клас при проф. Антон Диков и същевременно посещава курсовете на проф. Джей Готлиб и проф. Оливие Гардон във Франция. През 1997 г. завършва публичен курс по интерпретация при проф. Доминик Мерле във Флен, Франция.

Концертира активно в България и в редица европейски държави (Франция, Австрия, Италия, Унгария, Чехия, Словакия, Македония), изнася самостоятелни рецитали и камерни концерти с различни изявени български изпълнители, солист е на Софийската филхармония, СО на БНР, КА “Софийски солисти” и други оркестри в страната.

Има записи за БНР, между които Й. С. Бах – Концерт за две пиана в до мажор с Антон Диков; А. Йосифов – концерт № 4 (запис и премиерно концертно изпълнение, 2000) и др.

Преподавателската ѝ дейност в НМУ е от 1995. В НМА първоначално е хоноруван преподавател от 1993 г., а понастоящем е главен асистент. Реализира успехи и в своята преподавателска дейност. Много от нейните ученици са носители на награди от престижни международни конкурси.

Прави открити семинари в различни градове на Република Македония. Член е на жури в Международен конкурс за млади пианисти в град Прищина, Косово (2006).

Творческата дейност, която кандидатката предлага като хабилитационен труд, е обемна, реализирана е през периода 1993 – 2016 година, и представя основно нейната изпълнителска, звукозаписна, преподавателска дейност и културнообществена дейност.

I. Изпълнителска дейност

Изпълнителската дейност на Елена Дикова обхваща следните видове изяви: 1) концерти за пиано и оркестър и солови рецитали; 2) камерна музика; 3) премиери.

Посочени са 4 концерта, 2 от които с проф. Антон Диков (Й. С. Бах - Концерт за две пиана, до мажор и В. А. Моцарт – Концерт за две пиана ми бемол мажор, KV 365), световна премиера на Александър Йосифов в Клавирен концерт № 4 и В. А. Моцарт – Клавирен концерт, ла мажор, К 488. Произведенията са реализирани многократно с български оркестри (през 90-те години до 2003) и са акцент в изпълнителската изява на кандидатката.

Престижни са и двата солови рецитала (1997, 2007) с класически и романтичен репертоар и Веселин Стоянов, като първият е в Камерна зала „България“, вторият – в зала „Baldini” в Рим (Италия).

Елена Дикова свири в различни камерни формации с изявени български инструменталисти. Изпълненията ѝ се открояват със зряло сценично присъствие, с прецизност и подчертан усет към стилово разнообразен репертоар. Ще акцентирам на три от концертите, които са ми направили силно впечатление през последните години. Първият е озаглавен „Покана за танц от двама пианисти на два рояла“ (с Иво Калчев) и беше включен в програмата на 44-тия Международен фестивал „Софийски музикални седмици“ (2013), с премиерни творби за България от А. Копланд

и Дейв Брубек, произведения от Й. Крушев, С. Барбър, К. Тасков и А. Пиацола. Вторият е с премиерното изпълнение на творбата на Г. Арнаудов – Phantasmagorias IV „Brahms versus Wagner“, и на Е. Елгар – Клавирен квинтет, оп. 84, съвместно с Теодора Христова – цигулка, Йордан Димитров – цигулка, Демна Гигова – виола, и Христо Танев – виолончело (Първо Студио на БНР, 2013). Творбата на Арнаудов е посветена на квинтета. В рецензията във вестник „Култура“ (Екатерина Дочева, № 24 /2773/, 27 юни 2014) специално е подчертана неговата роля за убедителното постигане на „удоволствието за слушателя“ от многообразните „звуките алузии“ в „стаята за романтични преживявания“. Изцяло се приесъединявам към тази оценка. Третият е сонатният концерт с виолончелиста Христо Танев отново на „Софийски музикални седмици“ (2016) с програма – Л. ван Бетовен (Соната за пиано и виолончело, оп. 102, № 1, до мажор), Ф. Пуленк (Соната за виолончело и пиано) и Д. Шостакович (Соната за виола и пиано, оп. 147, транскрипция за виолончело на Д. Шафран – първо изпълнение на този вариант в България), един от съдържателните акценти в програмата на фестивала.

II. Звукозаписна дейност

Елена Дикова реализира компактдиск с произведения за цигулка и пиано на М. Равел – „Произведения за цигулка и пиано“, с Теодора Христова, както и 18 записа в БНР на премиерни изпълнения от концертния си репертоар и др.

III. Педагогическа дейност

Преподавателската ѝ дейност в НМА е свързана с клавирната катедра към Инструментален факултет (1993 – 2011), след което в катедра „Пиано“ към ТКДФ. Списъкът с успехите на нейните студенти я представят като авторитетен преподавател, който изгражда професионални умения,

прецизност, богатата култура и музикален вкус към клавирното изкуство. Следвайки високия образец на своя баща и учител проф. Антон Диков, тя си поставя изключителната отговорност достойно да продължава неговото дело на педагог. Сред посочените имена на съвместната им работа са Екатерина Тангъррова, Надежда Влаева, Ружа Симова и др., които днес са пример за ярка артистична изява на международната сцена. Важни успехи имат и нейните студенти.

Участието ѝ в майсторски класове и като член на журито на Третия международен конкурс за млади изпълнители в Прищина, Косово (2007) и на Петия международен конкурс за пианисти непрофесионалисти „Vivariano”, София (2016) е признание за професионалния ѝ авторитет.

IV. Концертна дейност, публикации и други събития, посветени на изпълнителското изкуство на проф. Антон Диков

Дълбоко уважавам и се възхищавам на активната дейност на Елена Дикова, свързана с делото на проф. Антон Диков. Тези жестове имат широк и важен културен смисъл за националната духовност и памет за високите образци, които трябва да бъдат следвани.

Освен организираните концерти и документални изложби в Прага, Братислава, Виена, Пловдив, София и докторската ѝ дисертация, „Творческият подход към жанра клавирен концерт в изпълнителското изкуство на пианиста Антон Диков“ (2015), за която имах възможност да изкажа своята висока оценка, тя е автор на още две публикации: първата – „Романтичните клавирно-оркестрови творби в репертоара на пианиста Антон Диков“, е публикувана в списание „Българско музикознание“ (2015, № 4); втората – „Концерт за пиано и оркестър № 2 от Барток в интерпретацията на Антон Диков“, е под печат в Алманаха на НМА.

Посочените 5 основни приноси момента в творческата ѝ справка реално отразяват нейната убедителна професионална реализация като пианист – изпълнител и педагог, и популяризатор на делото на проф. Антон Диков. Работата ѝ в НМА е важна както за възпитанието на младите музиканти, така и за авторитетното присъствие на институцията в културния ни живот.

Заклучение: Всичко това ми дава ми дава основания убедено да предложа гл. ас. д-р Елена Антонова Дикова да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на НМА, катедра „Пиано“, ТКДФ. Желая ѝ успехи в нейната бъдеща реализация на изпълнител и педагог.

София, 31.01.2017